

Curtea Europeana a Drepturilor Omului (Sectia a treia), statuand in cadrul unei camere formate din: Josep Ca

sadevall, presedinte, Elisabet Fura-Sandström, Corneliu Birsan, Boštijan M. Župančič, Alvina Gyulumyan, Egbert Myjer, Ineta Ziemele, judecatori, si din Stanley Naismith, grefier adjunct de sectie, dupa ce a deliberat in camera de consiliu la data de 7 octombrie 2008, pronunta urmatoarea hotarare adoptata la aceasta data:

Procedura

1. La originea cauzei se afla o cerere (nr. 16.382/03) indreptata impotriva Romaniei, prin care un cetatean al acestui stat, domnul Pompiliu Bota (reclamantul), a sesizat Curtea la data de 9 mai 2003, in temeiul art. 34 din Conventia pentru apararea drepturilor omului si a libertatilor fundamentale (Conventia).
2. Guvernul roman (Guvernul) este reprezentat de agentul sau, domnul Razvan-Horatiu Radu, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.
3. La data de 13 septembrie 2007, Curtea a declarat cererea inadmisibila in parte si a decis sa comunice Guvernului capetele de cerere intemeiate pe dispozitiile art. 6 § 1 (dreptul de acces la un tribunal ca urmare a anularii pe calea „recursului in anulare” a unor decizii definitive, favorabile reclamantului), pe prevederile art. 1 din Protocolul nr. 1 la Conventie si pe dispozitiile art. 4 din Protocolul nr. 7 la Conventie. Potrivit prevederilor art. 29 § 3 din Conventie, Curtea a decis, de asemenea, analiza simultana a admisibilitatii si a temeiniciei cauzei.

In Fapt

Circumstantele cauzei

4. Reclamantul s-a nascut in anul 1954 si locuieste in Orastie. La data faptelor din prezenta cauza, acesta era asociat unic si administrator al S., o societate cu raspundere limitata.
5. Prin Ordonanta Guvernului nr. 23/1995 privind instituirea sistemului de marcare pentru tigarete, produse din tutun si bauturi alcoolice, legiutorul a interzis comercializarea tigaretelor netimbrate si a dispus distrugerea marfii nevandute pana la data de 1 mai 1996.
6. La data de 5 mai 1996, reclamantul a distrus prin ardere tigaretile netimbrate pe care le mai avea in stoc. In procesul verbal intocmit in acest sens el a precizat ca valoarea marfii distruse

era de 130.855.637 lei si ca aceasta suma urma sa fie inregistrata in documentele contabile ale societatii la capitolul pierderi si cheltuieli. Reclamantul a refuzat sa plateasca la stat suma de 23.553.582 lei cu titlu de TVA aferenta valorii marfii distruse.

7. In perioada cuprinsa intre 25 si 27 noiembrie 1996, societatea S. a fost supusa unui control fiscal de catre Directia Generala a Finantelor Publice si Controlului Financiar de Stat. Prin Procesul-verbal din data de 12 februarie 1997, incheiat ca urmare a verificarii evidentei contabile a societatii S., Directia Generala a Finantelor a constatat, printre altele, ca reclamantul dedusese TVA aferenta cantitatii de tigarete distruse. Aceasta a constatat ca faptele imputate reclamantului, inclusiv cea de mai sus, constituiau contraventie sanctionata de art. 17 din Legea nr. 87/1994 privind combaterea evaziunii fiscale si a aplicat societatii o amenda contraventionala de 2.000.000 lei.

8. La data de 12 martie 1997, la ora 22,00, la sediul societatii S. a avut loc o perchezitie, prilej cu care au fost confiscate de politie mai multe pachete de tigarete neinregistrate. Localurile societatii S. au fost sigilate. In aceeasi zi, reclamantul a distrus sigiliile, considerandu-le aplicate ilegal.

A. Procedura penala impotriva reclamantului

9. La data de 22 ianuarie 1998, reclamantul a fost retinut, iar la data de 23 ianuarie 1998, Parchetul de pe langa Tribunalul Bucuresti a dispus arestarea preventiva a acestuia. Reclamantul a fost pus in libertate la data de 1 aprilie 1998.

10. Prin rechizitoriul din data de 18 februarie 1998, Parchetul de pe langa Tribunalul Hunedoara a dispus trimiterea in judecata a reclamantului pentru infractiunile de evaziune fiscala, fals intelectual si uz de fals, precum si pentru distrugere de sigilii, infractiuni sanctionate de art. 12 si 13 din Legea nr. 87/1994 si de art. 289, 291 si 243 din Codul penal.

S-a retinut ca reclamantul nu distrusese cantitatea de tigarete netimbrate, in valoare de 130.855.637 lei, ci o vanduse pe piata neagra, modificand cu buna stiinta registrele contabile ale societatii, cu scopul de a se sustrage de la plata impozitelor. Totodata, Parchetul retinuse ca prin inregistrarea acestei

sume in categoria cheltuielilor reclamantul a diminuat sursa de impozitare, sustragandu-se astfel de la plata unui impozit de 49.725.142 lei; in plus, acesta nu a platit TVA corespunzatoare, in cuantum de 23.553.582 lei. Neplata acestor doua taxe a constituit, in aprecierea Parchetului, infractiunea de evaziune fiscala, pedepsita de art. 13 din Legea nr. 87/1994.

S-a mai retinut totodata ca reclamantul nu a platit impozitul in cuantum de 5.215.759 lei, aferent salariilor achitate salariatilor, fapt care constituia, potrivit sustinerilor Parchetului, infractiunea de evaziune fiscala, sanctionata de aceasta data de art. 12 din Legea nr. 87/1994.

Reclamantul a mai fost acuzat ca a distrus sigiliile aplicate de politie la sediul societatii S., cu ocazia perchezitiei din data de 12 martie 1997.

11. Prin Sentinta din 27 mai 1999, Judecatoria Orastie l-a condamnat pe reclamant la o pedeapsa de 4 ani inchisoare pentru distrugere de sigilii si de 6 luni inchisoare pentru fals, achitandu-l insa cu privire la infractiunea de evaziune fiscala, cu motivarea ca, in cauza, nu erau intrunite elementele constitutive ale infractiunii. Instanta a retinut ca omisiunea din partea reclamantului de a inregistra in contabilitate sumele in cauza nu s-a produs cu intentia de a aduce prejudiciu societatii si ca, prin urmare, aceste fapte puteau fi calificate drept contraventie,

in sensul art. 17 din Legea nr. 87/1994, si nu sub aspectul infractiunii de evaziune fiscala.

Instanta a dispus restituirea cautiunii si a constatat ca pedepsele aplicate erau gratiate.

12. Directia Generala a Finantelor, care intr-o prima faza se constituise parte civila, a renuntat la pretentii, sustinand ca reclamantul platise in luna iulie 1996 TVA datorata, suma care nu putea fi inclusa in prejudiciu. Potrivit Directiei Generale a Finantelor, reclamantului nu ii revenea decat obligatia de plata a sumei de 5.550.282 lei, reprezentand impozitul pe profitul aferent marfii distruse. Prin Notificarea din 14 aprilie 1999, Ministerul Finantelor a informat instanta ca neplata acestei din urma sume fusese calificata drept abatere disciplinara, reclamantul fiind deja sanctionat prin aplicarea unei amenzi contraventionale, care fusese achitata.

13. Partile au declarat apel impotriva hotararii. Parchetul a solicitat condamnarea reclamantului pentru toate infractiunile retinute in rechizitoriu, estimand ca probele din dosar ii dovedeau vinovatia. Prin Decizia din 22 decembrie 1999, Tribunalul Hunedoara a respins apelul procurorului, dar a admis apelul reclamantului, pe care l-a achitat si cu privire la savarsirea infractiunilor de fals si de distrugere de sigilii. Instanta a apreciat ca infractiunea de fals nu a fost dovedita si ca societatii i s-au aplicat sigilii in mod ilegal, in virtutea faptului ca aceasta masura nu fusese dispusa de Parchet si ca demersul nu constituia o masura asiguratorie.

14. Judecand recursul introdus de Parchet, care solicita din nou condamnarea reclamantului pentru toate capetele de acuzare, Curtea de Apel Alba Lulia a mentinut hotararea atacata, prin Decizia definitiva din 25 mai 2000.

B. Actiunea in recuperarea prejudiciului cauzat prin erori judiciare

15. In anul 2000, in baza art. 504 din Codul de procedura penala coroborat cu art. 998 din Codul civil, reclamantul a sesizat Tribunalul Hunedoara cu o actiune impotriva statului, reprezentat de Ministerul Finantelor, solicitand repararea prejudiciului moral cauzat prin arestarea sa ilegala si prin procedura penala, care s-a finalizat prin achitarea sa.

16. Prin Hotararea din 1 noiembrie 2000, tribunalul a admis partial actiunea reclamantului si a condamnat Ministerul Finantelor la plata catre acesta a sumei de 500.000.000 lei, cu titlu de daune morale.

17. Ca urmare a apelului si recursului promovate de Ministerului Finantelor, de Parchet si de catre reclamant, aceasta hotarare a fost mentinuta printr-o decizie definitiva a Curtii de Apel Alba Lulia din 7 martie 2001 si printr-o decizie a Curtii Supreme de Justitie din 28 noiembrie 2001.

18. Din informatiile furnizate de parti reiese ca nu s-a efectuat plata sumei mentionate mai sus catre reclamant.

C. Recursurile in anulare promovate de procurorul general

19. In anul 2002, procurorul general al Romaniei a introdus in fata Curtii Supreme de Justitie doua recursuri extraordinare (in anulare), unul impotriva hotararii definitive a Curtii de Apel Alba Lulia din data de 25 mai 2000 si celalalt impotriva Hotararii irevocabile a Curtii Supreme de Justitie din 28 noiembrie 2001.

1. Recursul in anulare împotriva hotararii de achitare

20. In recursul in anulare promovat împotriva Hotararii din 25 mai 2000, procurorul general considera ca achitarea reclamantului pentru infractiunile de evaziune fiscala era contrara legii. Acesta sustinea ca fapta reclamantului de a inscrie suma de 130.855.637 lei in cadrul cheltuielilor deductibile, precum si neplata TVA constituiau infractiunea prevazuta de art. 12 din Legea nr. 87/1994, iar nu de art. 13, asa cum se indica in rechizitoriu. Se mai arata ca fapta reclamantului de a-si remunera personalul, fara a evidentia in documentele societatii sumele platite, cu scopul de a se sustrage de la plata impozitelor, reprezenta infractiunea prevazuta de art. 12 din Legea nr. 87/1994. Procurorul afirma, de asemenea, ca simplul fapt ca administratia financiara calificase faptele drept contraventii nu dispensa instantele sa isi exercite rolul activ ce le revine din oficiu si de a examina din proprie initiativa faptele, in lumina dispozitiilor penale.

21. Dezbaterile au avut loc la data de 10 decembrie 2002.

22. Prin Hotararea din 21 ianuarie 2003, Curtea Suprema de Justitie a admis partial recursul in anulare si a casat deciziile instantelor inferioare in ceea ce priveste infractiunea de evaziune fiscala legata de inscrierea sumei de 130.855.637 lei in documentele contabile si neplata impozitelor aferente. Curtea Suprema de Justitie a retinut ca reclamantul s-a sustras cu rea-credinta de la plata obligatiilor fiscale, modificand baza de impozitare. Or, aceste fapte constituiau infractiunea de evaziune fiscala, sanctionata de art. 12 din Legea nr. 87/1994. Reincadrând astfel faptele, Curtea Suprema de Justitie l-a condamnat pe reclamant — pentru infractiunea de evaziune fiscala — la o pedeapsa de 2 ani de inchisoare cu suspendare.

2. Recursul in anulare împotriva hotararii de dezdaunare

23. Prin Hotararea din 3 noiembrie 2003, Curtea Suprema de Justitie a admis recursul in anulare, a casat deciziile instantelor inferioare si a respins actiunea de despagubire a reclamantului, motivand ca acesta a fost condamnat penal prin Hotararea definitiva a Curtii Supreme de Justitie din 21 ianuarie 2003.

In Drept

I. Cu privire la pretinsa incalcare a art. 6 § 1 din Conventie

24. Reclamantul sustine ca anulara pe calea recursului extraordinar a hotararilor definitive din 25 mai 2000 si 28 noiembrie 2001 a incalcat dreptul sau la un proces echitabil, astfel cum este acesta prevazut in art. 6 § 1 din Conventie, care dispune astfel:

„Orice persoana are dreptul la judecarea in mod echitabil (...) de catre o instanta (...) care va hotari fie asupra incalcarii drepturilor si obligatiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricarei acuzatii in materie penala indreptate împotriva sa.”

A. Asupra admisibilității

25. Curtea constată că acest capăt de cerere nu este în mod vădit neîntemeiat în sensul art. 35 § 3 din Convenție. De altfel, Curtea constată că nu este afectat de niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, trebuie declarat admisibil.

B. Asupra fondului

1. Argumentele părților

a) Recursul în anulare a deciziei penale

26. Guvernul estimează că admitând primul recurs în anulare, Curtea Supremă de Justiție nu a încălcat principiul securității raporturilor juridice, în măsura în care această curte nu a făcut decât să îndrepte o greșită aplicare a legii de către instanțele inferioare. În opinia sa, aplicarea acestui principiu trebuie să fie mai nuanțată în materie penală, rolul Curții Supreme de Justiție fiind, pe de o parte, să se asigure că orice persoană care a comis o infracțiune este pedepsită și, pe de altă parte, să permită justiției să remedieze erorile judiciare.

27. Guvernul reamintește că însuși Comitetul Ministrilor este cel care a recomandat statelor membre să instituie proceduri în sistemele lor judiciare de natură să permită reexaminarea unei cauze ori redeschiderea unei proceduri [Recomandarea nr. R (2000)2 privind reexaminarea ori redeschiderea anumitor cauze la nivel intern ca urmare a hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului].

28. În continuare, Guvernul afirmă că, spre deosebire de Cauza Brumarescu împotriva României ([MC], nr. 28.342/95, CEDO 1999-VII), termenul de introducere a recursului în anulare nu era decât de un an de la data hotărârii definitive, termen care, în cauză, a fost respectat. În plus, spre deosebire de cazul mai sus citat, în care Curtea a constatat că „instanța supremă a înlăturat efectele unei proceduri judiciare care se finalizase, potrivit exprimării Curții Supreme de Justiție, cu o decizie «irevocabilă», dobândind deci autoritate de lucru judecat și, mai mult, care fusese executată”, în prezenta cauză, admitând recursul în anulare, Curtea Supremă de Justiție nu a anulat decât parțial deciziile instanțelor ordinare, în ceea ce privea achitarea reclamantului pentru infracțiunea de evaziune fiscală.

29. În fine, acesta informează Curtea că institua „recursului în anulare” a fost abrogată din Codul de procedură penală prin Legea nr. 576 din 14 decembrie 2005.

30. Reclamantul atrage atenția că, drept urmare a admiterii recursului în anulare, deciziile anterioare au fost anulate, principiile enunțate în jurisprudența Curții fiind încălcate.

b) Recursul în anulare împotriva deciziei civile

31. Guvernul își reiterează argumentele invocate în cazuri similare privind recursul în anulare. În particular, precizează că instanța supremă a admis recursul în anulare, motivând prin necesitatea de a păstra legalitatea, dat fiind că, drept urmare a condamnării sale prin hotărârea definitivă a Curții Supreme de Justiție, reclamantul nu mai avea dreptul de a primi despăgubiri. Guvernul estimează totodată că instanța de la Strasbourg nu ar putea cenzura interpretarea legii, realizată de către instanțele interne (Waite și Kennedy împotriva Germaniei [MC], nr. 26.083/94, § 54, CEDO 1999-I, și Peichinov împotriva Bulgariei (dec.) nr. 50.596/99, 11 martie 2004).

Guvernul mai aminteste și că, drept urmare a Cauzei Brumarescu, Codul de procedură civilă a fost modificat, cu abrogarea textelor de lege care reglementau recursul în anulare, astfel că, de-acum înainte, procurorul general nu mai are posibilitatea de a repune pe rol o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă.

32. Reclamantul estimează că, anulând decizia definitivă prin care i se acorda o reparație, Curtea Supremă de Justiție a încălcat principiul securității raporturilor juridice.

2. Aprecierea Curții

a) Principii generale

33. Curtea reaminteste că dreptul la un proces echitabil în fața unui tribunal, garantat de art. 6 § 1 din Convenție, trebuie interpretat în lumina preambulului Convenției, care consacra preeminența dreptului ca element de patrimoniu comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că o soluție definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată (Brumarescu, citată anterior, § 61). În virtutea acestui principiu, nicio parte nu e abilitată să solicite desființarea unei decizii definitive și executorii, cu singurul scop de a obține o reexaminare a cauzei și o nouă hotărâre în propriul interes. Instanțele superioare nu trebuie să utilizeze autoritatea lor de control decât pentru a îndrepta erorile de fapt sau de drept, precum și erorile judiciare, și nu pentru a proceda arbitrar la o reexaminare a cauzei. Autoritatea de control nu trebuie să devină un apel deghizat, iar simplul fapt că există două puncte de vedere asupra subiectului nu reprezintă un motiv suficient pentru a rejudeca o cauză. Nu se poate deroga de la acest principiu decât dacă argumente substanțiale și imperios necesare o impun (Ryabikh împotriva Rusiei, nr. 52.854/99, § 52, CEDO 2003-IX).

34. Curtea reaminteste, de asemenea, că exigenta securității juridice nu este absolută, simpla posibilitate de a redeschide o procedură penală fiind deci, la prima vedere, compatibilă cu Convenția, inclusiv cu garanțiile decurgând din art. 6. Ar putea părea totuși, față de circumstanțele concrete ale unei cauze, că maniera concretă în care a fost utilizată această posibilitate a adus atingere înesesi substanței procesului echitabil. Curtea trebuie anume să cerceteze în fiecare speta dacă autoritățile s-au folosit de puterea lor de a declanșa și de a institui o procedură de control, menținând, pe cât posibil, justul echilibru între interesele individului și necesitatea de a garanta eficacitatea justiției penale (Nikitine împotriva Rusiei, nr.

50.178/99, §§ 56—57, CEDO 2004-VIII, Savinski împotriva Ucrainei, nr. 6965/02, § 23, 28 februarie 2006, și Bujnita împotriva Republicii Moldova, nr. 3.642/02, § 21, 16 ianuarie 2007).

35. În particular, trebuie ținut cont în acest context de consecințele pe care redeschiderea și procedura subsecventă le-au avut pentru situația reclamantului și de la cine emana cererea de redeschidere, de motivele pentru care instanțele au anulat hotărârea judecătorească definitivă, dacă procedura a respectat legislația internă, de existența în reglementarea internă și aplicarea în speta a unor garanții spre a evita ca autoritățile interne să abuzeze de această procedură și de oricare alte circumstanțe pertinente în speta (Savinski, citată anterior, §§ 24—26, și Radchikov împotriva Rusiei, nr. 65.582/01, § 44, 24 mai 2007).

b) Aplicarea în speta a acestor principii

(i) Anularea deciziei penale

36. Curtea reține mai întâi că deciziile luate de instanțele inferioare nu par a fi arbitrare, toate acuzațiile împotriva reclamantului fiind examinate prin prisma elementelor de probă administrate în cauză.

37. În mod concret, procurorul își fondase rechizitoriul de trimitere în judecată a reclamantului pe dispozițiile art. 12 și 13 din Legea nr. 87/1994, iar instanțele au examinat faptele în lumina acestor texte. Parchetul nu a invocat vreo eroare cu privire la încadrarea juridică a faptelor, în apelurile sale formulate în fața instanțelor ordinare. De fapt, abia în cadrul recursului în „anulare” a fost menționată pentru prima oară această neregularitate. Or, Curtea estimează că procurorul trebuia să solicite rectificarea acestor pretense erori înainte și nu după pronunțarea hotărârii definitive (a se vedea *mutatis mutandis*, Nikitine, citată mai sus, § 58).

38. Mai mult, Curtea constată că parcursul ales de autorități pentru a căsa hotărârea definitivă nu era deschis partilor în mod direct, acest recurs fiind accesibil numai procurorului general. Or, acesta era ierarhic superior procurorilor care au participat la proces în fața instanțelor ordinare. Interventia sa ridică astfel probleme în ceea ce privește respectarea principiului egalității armelor.

39. Contrar poziției Guvernului, Curtea consideră de altfel că limitarea la o perioadă de un an a posibilității de a introduce un recurs în anulare nu schimbă cu nimic situația în speta și nici cu privire la insuficiențele acestei cai extraordinare de atac, astfel cum au fost identificate mai sus (Radchikov, citată anterior, § 46, și *mutatis mutandis*, Societatea Comercială Masinexportimport Industrial Group — S.A. împotriva României, nr. 2.268/03, § 36, 1 decembrie 2005, și Cornif împotriva României, nr. 4.287/02, § 28, 11 ianuarie 2007).

40. De asemenea, faptul că o singură parte din hotărârea definitivă fusese desființată nu prezintă importanță în cauză, în măsura în care situația reclamantului, achitat prin hotărâre definitivă și condamnat ca urmare a recursului extraordinar, s-a înrăutățit după respectivul recurs.

41. Curtea conchide asadar că, în circumstanțele cauzei, casarea deciziei definitive nu este justificată, iar promovarea recursului în anulare nu reprezintă decât un apel deghizat, care nu a menținut justul echilibru între interesele aflate în joc (Radchikov, §§ 48 și 52, Savinski, § 25, și

Bujnita, § 23, hotărâri citate anterior). Desființarea Hotărârii definitive din 25 mai 2000 a încălcat dreptul reclamantului la un proces echitabil.

42. În consecință, a avut loc încălcarea art. 6 § 1 din Convenție asupra acestui aspect.

(ii) Anularea deciziei civile

43. Curtea a soluționat — în mai multe rânduri — cauze ce ridicau chestiuni similare și a constatat încălcarea art. 6 § 1 din Convenție din cauza rejudecării unei hotărâri definitive, ca urmare a unui recurs în anulare introdus de procurorul general (a se vedea, printre altele, Brumarescu, citată anterior, § 61, Societatea Comercială Masiniexportimport Industrial Group S.A., citată anterior, § 32, Piața Bazar Dorobanți — S.R.L. împotriva României, nr. 37.513/03, §§ 23—24, 4 octombrie 2007, și Societatea Comercială Plastik ABC — S.A. împotriva României, nr. 32.299/2003, § 17, 7 februarie 2008).

44. Curtea a examinat prezenta cauză și considera că Guvernul nu a furnizat niciun fapt ori argument convingător susceptibil de a conduce la o concluzie diferită. În particular, aceasta releva că, în cauză, Hotărârea din 28 noiembrie 2001, prin care Curtea Supremă de Justiție statuase, în ultima instanță, asupra unui litigiu civil ce îl opunea pe reclamant administrației, a fost anulată ca urmare a intervenției procurorului general, care nu era parte în procedura civilă. Curtea nu poate specula asupra concluziei la care s-ar fi ajuns dacă debitorul însuși ar fi optat mai degrabă pentru calea procedurii „revizuirii” hotărârii definitive, care este deschisă părților în situații identice cu cele ale spetei (art. 322 pct. 5 din Codul de procedură civilă) și este supusă altor termene și reguli de competență de jurisdicție decât recursul în anulare.

45. Fata de cele de mai sus și văzând probele din dosar, Curtea conchide că anularea de către Curtea Supremă de Justiție a Hotărârii definitive din 28 noiembrie 2001 a încălcat principiul securității raporturilor juridice, aducând atingere dreptului reclamantului la un proces echitabil.

46. În consecință, a avut loc încălcarea art. 6 § 1 din Convenție, în această privință.

II. Asupra pretenției încălcării a prevederilor art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție

47. Reclamantul se mai plânge de atingerea adusă dreptului său vizând respectarea bunurilor sale, ca urmare a anulării Hotărârii din 28 noiembrie 2001, prin care i se acordau despăgubiri pentru perioada de detenție. Acesta invocă art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

48. Guvernul argumentează faptul că procurorul general a introdus în mod îndreptățit acest al doilea recurs în anulare și că instanța supremă l-a admis, ținând seama de condamnarea reclamantului prin Hotărârea din 21 ianuarie 2003, consecința a primului recurs în anulare care îl priva de dreptul de a primi despăgubiri pentru detenție. Acesta mai precizează că ingerința suferită de reclamant era prevăzută de lege și avea un scop legitim, fata de care se afla în raport de proporționalitate.

49. La rândul său, reclamantul considera că prin anularea Hotărârii din 28 noiembrie 2001 a pierdut dreptul de a primi suma de 500.000.000 lei ce i se acordase, ceea ce a adus atingere dreptului său de proprietate.

50. Curtea observă că acest capăt de cerere este legat de cel examinat prin prisma art. 6 § 1 din Convenție și deci trebuie declarat admisibil (paragraful 25 de mai sus).

51. Curtea a judecat în mai multe rânduri cauze ce ridicau probleme similare și a constatat

violarea art. 1 din Protocolul nr. 1 ca urmare a repunerii pe rol — pe calea recursului in anulare introdus de procurorul general — a unei solutii definitive date unui litigiu, inclusiv in ceea ce priveste privarea de „bunul” pe care reclamantul il dobandise prin acea hotarare definitiva (a se vedea, printre altele, Brumarescu, §§ 67, 77 si 80, Societatea Comerciala Masiniexportimport Industrial Group — S.A., §§ 46—47, Piata Bazar Dorobanti — S.R.L., §§ 33—34; si Societatea Comerciala Plastik ABC — S.A., § 17, hotarari citate mai sus).

52. Examinand prezenta cauza, Curtea apreciaza ca Guvernul nu a furnizat niciun fapt ori argument convingator de natura sa conduca la o concluzie diferita. In particular, aceasta releva ca, in cauza, prin Hotararea din 28 noiembrie 2001, reclamantului i-a fost acordata o suma cu titlu de despagubire, care nu i-a fost platita, si ca 2 ani mai tarziu, in urma interventiei procurorului general, pe calea recursului in anulare, el a pierdut posibilitatea de a primi aceasta suma.

53. Fata de cele de mai sus si vazand probele din dosar, Curtea concluzioneaza ca desfiintarea de catre Curtea Suprema de Justitie a Hotararii definitive din 28 noiembrie 2001 a incalcat dreptul reclamantului cu privire la respectarea bunurilor sale.

54. In consecinta, a avut loc incalcare art. 1 din Protocolul nr. 1 la Conventie.

III. Asupra pretinsei incalcari a prevederilor art. 4 din Protocolul nr. 7 la Conventie

55. Reclamantul se mai plange ca a fost condamnat de doua ori pentru aceleasi fapte: prima oara la data de 12 februarie 1997, cand a fost sanctionat prin aplicarea unei amenzi administrative, si a doua oara cand i s-a aplicat o pedeapsa penala, prin Hotararea din 21 ianuarie 2003. Prin Decizia sa de admisibilitate din 13 septembrie 2007, Curtea a stabilit sa examineze acest capat de cerere in lumina art. 4 din Protocolul nr. 7 la Conventie.

Reclamantul mai estimeaza ca redeschiderea procesului penal dupa recursul in anulare a adus atingere principiului non bis in idem, garantat de acelasi art. 4.

56. Curtea observa ca acest capat de cerere are doua aspecte distincte, primul privind dubla condamnare a reclamantului in sensul primului paragraf al art. 4 si cel de-al doilea, care se refera la redeschiderea procesului penal dupa recursul in anulare, situatie reglementata de paragraful al doilea din acest articol.

57. Guvernul invoca neepuizarea cailor de atac interne, in masura in care reclamantul nu a contestat procesul-verbal de contraventie, nici in nume propriu si nici ca reprezentant al societatii. Acesta mai invoca lipsa calitatii de victima a reclamantului, dat fiind ca amenda a fost aplicata societatii si nu

acestuia in mod direct. Acesta mai pune apoi in discutie aplicabilitatea art. 4, estimand ca amenda aplicata societatii nu constituie „condamnare penala” in sensul jurisprudentei Curtii.

58. Curtea apreciaza totusi ca raspunsul dat acestor chestiuni si, implicit, exceptiile ridicate de Guvern sunt strans legate de substanta capetelor de cerere enuntate de reclamant in temeiul art. 4 din Protocolul nr. 7 la Conventie [a se vedea, in special, Ankarcrona împotriva Suediei (dec.) nr. 35.178/97, CEDO 2000-IV, Nosov împotriva Rusiei (dec.) nr. 30.877/2002, 20 octombrie 2005, Groppera Radio AG si altii împotriva Elvetiei, 28 martie 1990, § 49, seria A nr. 173, precum si Anghel împotriva Romaniei, nr. 28.183/03, 4 octombrie 2007]. Este deci cazul sa se uneasca exceptiile cu fondul.

59. Totusi, vazand constatarea referitoare la art. 6 § 1 din Conventie (paragraful 42 de mai sus),

Curtea estimează că, deși acest capăt de cerere trebuie considerat admisibil, nu este necesar să fie examinat dacă în cauza a avut loc încălcarea acestei dispoziții (vezi, printre altele, Laino împotriva Italiei [MC], nr. 33.158/96, § 25, CEDO 1999-I, Zanghi împotriva Italiei, 19 februarie 1991, § 23, seria A nr. 194-C, Biserica catolică de la La Canée împotriva Greciei, 16 decembrie 1997, § 50, Culegere de hotărâri și decizii 1997-VIII, Glod împotriva României nr. 41.134/98, § 46, 16 septembrie 2003, precum și Albina împotriva României nr. 57.808/00, § 42, 28 aprilie 2005).

Intr-adevăr, Curtea reține că atât dubla condamnare, cât și redeschiderea procesului penal, invocate de către reclamant, sunt consecințele anulării Hotărârii definitive din 25 mai 2000 și sunt, prin urmare, strict legate de încălcarea art. 6 § 1 din Convenție, constatată de către Curte în cadrul §§ 41—42 de mai sus.

IV. Asupra aplicării art. 41 din Convenție

60. Art. 41 din Convenție prevede:

„În cazul când Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției ori a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o îndreptare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciul

61. Reclamantul solicită suma de 15.000 euro cu titlu de daune materiale suferite ca urmare a încălcării art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție și 50.000 euro cu titlu de daune morale cauzate prin anularea deciziilor judecătorești ce au dispus achitarea sa, cu titlu definitiv.

62. Guvernul estimează că valoarea reparației acordate reclamantului prin Decizia definitivă din 28 noiembrie 2001 are în prezent valoarea actualizată de 13.440 euro. Acesta consideră că suma reclamată cu titlu de daune morale este excesivă și că, în orice caz, o eventuală hotărâre de condamnare a statului român ar putea constitui în sine o reparație satisfăcătoare a acestui prejudiciu.

63. Față de ansamblul elementelor ce se află în posesia sa și statuând în echitate, după cum prevede art. 41 din Convenție, Curtea îi aloca reclamantului 14.000 euro cu titlu de daune materiale și 2.000 euro cu titlu de daune morale.

B. Cheltuieli de judecată

64. Reclamantul nu a solicitat nicio sumă pentru cheltuielile de judecată efectuate.

C. Dobânzi moratorii

65. Curtea consideră potrivit ca rata dobânzii moratorii să se bazeze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal a Băncii Centrale Europene, majorată cu 3 puncte procentuale.

Pentru aceste motive, În unanimitate, Curtea:

1. uneste cu fondul exceptiile preliminare ridicate de Guvern în ceea ce privește capetele de cerere bazate pe art. 4 din Protocolul nr. 7 la Convenție;
2. declară admisibilă cererea în rest;
3. hotărăște ca a avut loc încălcarea art. 6 § 1 din Convenție;
4. hotărăște ca a avut loc încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție;
5. hotărăște ca nu este necesar să examineze capatul de cerere întemeiat pe art. 4 din Protocolul nr. 7 la Convenție;
6. hotărăște:
 - a) ca statul parat să îi plătească reclamantului, în cel mult 3 luni de la data rămânerei definitive a prezentei hotărâri, conform art. 44 § 2 din Convenție:
 - (i) 14 000 euro (paisprezece mii euro), suma care se va converti în moneda statului parat, cu titlu de daune materiale;
 - și
 - (ii) 2 000 euro (două mii euro), suma care se va converti în moneda statului parat, la care se adaugă orice sumă care ar putea fi datorată cu titlu de impozit, pentru daune morale;
 - b) ca, începând de la expirarea termenului menționat mai sus și până la efectuarea plății, aceste sume să se majoreze cu o dobândă simplă având o rată egală cu cea a facilității de împrumut marginal a Bancii Centrale Europene valabilă în această perioadă, majorată cu 3 puncte procentuale;
7. respinge cererea de reparatie echitabilă în rest.

Intocmită în limba franceză, apoi comunicată în scris la data de 4 noiembrie 2008, în conformitate cu art. 77 §§ 2 și 3 din regulament.

Josep Casadevall,
presedinte

Stanley Naismith,
grefier adjunct